Het HBA is geen werkinstructie maar een handboek/handreiking.:

1 Schijnerkenning

In dit onderdeel worden de volgende onderwerpen behandeld:

- Wat wordt bedoeld met een schijnerkenning?
- Erkenning door of van een illegaal persoon is niet altijd een schijnerkenning
- Schijnerkenning: aanwijzingen en handvatten
    - Eigen verklaring bij erkenning
- Vervolgstappen
- Vernietiging van de erkenning
- Factsheet Schijnerkenningen (MDT Migratiefraude 25-2-2021 in maart geplaatst niet voor derden bestemd)

---

1 Wat wordt bedoeld met een schijnerkenning?

Erkenning is een manier om familierechtelijke betrekkingen te creëren tussen kind en erkenner.

Onder schijnerkenning wordt in algemeen verstaan:

- een erkenning die niet tot doel heeft om familierechtelijke betrekkingen te creëren tussen kind en erkenner, maar om van andere rechten te profiteren, zoals:
    - het verkrijgen van de Nederlandse nationaliteit;
    - het verkrijgen van een verblijfsvergunning;
    - financiële motieven;
    - een erkenning waarbij sprake is frauduleuze handelingen zoals:
      - mensenhandel;
      - verduistering van staat.

Een erkenning, die niet is gericht op afstammingsgevolg maar op een van bovengenoemde redenen, is (mogelijk) in strijd met onze openbare orde (1:18c lid 2 BW) en kan worden geweigerd op grond van:

- artikel 1:205 lid 2 BW erkenning naar Nederlands recht;
- artikel 10:6 BW –schijnerkenning naar vreemd recht;
- artikel 10:101 lid 2 onder c BW kind is in het buitenland erkend.

Onderzoek

Enerzijds wordt van de ABS verwacht dat deze zich niet passief opstelt als hij een schijnerkenning vermoedt, anderzijds leidt een te snelle weigering tot ongewenste procedures. Een zorgvuldige afweging is daarom belangrijk.

de ABS kan een nader onderzoek instellen en verzoeken om:

- stukken met betrekking tot de burgerlijke staat;
- geboorteakten van de erkenner en de moeder (behalve wanneer redelijkerwijs niet verwacht kan worden dat betrokkenen aan deze stukken kunnen komen).

Bij een vermoeden van een al bestaande schijnerkenning kan de ABS via de OvJ om nietigheid bij de rechter verzoeken.

---

2 Erkenning door of van een illegaal persoon is niet altijd een schijnerkenning

Een schijnerkenning kan in twee gevallen toch verblijfsrecht opleveren:

1. Als de erkenning gedaan wordt door een Nederlandse erkenner en het kind (jonger dan 7 jaar) daardoor Nederlander wordt. Het kind ontleent zijn recht op verblijf in Nederland aan zijn Nederlanderschap. Maar ook de moeder, met de nationaliteit van een land buiten de EU, EER of Zwitserland, kan aan de Nederlandse nationaliteit van het kind een afgeleid verblijfsrecht ontlenen op grond van het Chavez-arrest (Chavez-Vilchez, ECLI:EU:C:2017:354). Zij zal wel moeten aantonen dat zij daadwerkelijk voor het kind zorgt (maar meestal is dat al het geval).
2. Als een Nederlands minderjarige kind erkend wordt door een ouder zonder rechtmatig verblijf, met de nationaliteit van een land buiten de EU, EER of Zwitserland. Ook die ouder kan door die erkenning rechtmatig verblijf verkrijgen op grond van het arrest Chavez-Vilchez. De erkenner zal bij de IND wel (onder meer) moeten aantonen dat hij/zij daadwerkelijk voor het kind zorgt.

Het erkennen kan er dus op gericht zijn om het kind Nederlander te maken, zodat het automatisch een recht van verblijf in Nederland krijgt. Vaak is de schijnerkenning er op gericht om de illegale ouder via het kind een verblijfsrecht in Nederland te verschaffen.

Wanneer ontstaat er door een erkenning geen verblijfsrechtelijk voordeel?

1. Als een ouder geen verblijfsrecht heeft en het buitenlandse kind erkend wordt door een burger met een nationaliteit van een andere EU-lidstaat. Er kan dan pas rechtmatig verblijf verkregen worden als er aan een aantal voorwaarden wordt voldaan, zoals het “middelenvereiste.” Dat betekent dat de ouder uit een EU-lidstaat moet aantonen dat hij voldoende inkomsten heeft (een ouder met de nationaliteit van een andere EU-lidstaat kan namelijk geen beroep doen op het arrest Chavez-Vilchez, ook niet als het kind Nederlander is).
2. Als een ouder geen verblijfsrecht heeft en het buitenlandse kind erkend wordt door een burger van een ander, derde land, die wel verblijfsrecht heeft in Nederland. De ouder moet aan bepaalde voorwaarden voldoen om rechtmatig verblijf te krijgen. Als het kind geen Nederlander is, kan er geen beroep worden gedaan op het arrest Chavez-Vilchez.

3. Als een niet-Nederlands kind dat ouder is dan zeven jaar wordt erkend.
   Het Nederlanderschap wordt in dat geval pas verkregen nadat binnen 1 jaar met DNA-bewijs is aangetoond dat de erkenner de biologische vader is van het kind. Als het kind een biologische kind is van de erkenner, is de erkenning geen schijnerkenning en altijd gerechtvaardigd. Deze erkenning kan daarom nooit een onrechtmatig verblijfsrecht opleveren.

^Terug naar boven

---

3 Schijnerkenning: aanwijzingen en handvatten

Zie ook:

- Indicatielijst schijnerkenning (MDT Migratiefraude 25-2-2021 in maart geplaatst niet voor derden bestemd)
- Modelbrief weigeren opmaken erkenningsakte.

Indicatielijst

De indicatielijst benoemt verschillende situaties waarbij mogelijk sprake is van een schijnerkenning. Bijvoorbeeld:

- Indicaties bij een erkenning van een jong meisje (rond 14 - 18 jaar):
  - Het meisje is woonachtig in een ander land en uit het paspoort van de erkenner blijkt niet dat hij het desbetreffende land ooit bezocht heeft. Hier kan mogelijk sprake zijn van mensenhandel.
  - De moeder heeft geen verblijfsstatus.
  - De moeder en de erkenner zijn niet woonachtig op één adres.

Op grond van een uitspraak van de Hoge Raad mag je bij twijfel de man om DNA-bewijs vragen waaruit blijkt dat hij de biologische vader van het kind is.

Toelichting

Eigen verklaring bij erkenning

Er bestaat geen wettelijke eis voor het afleggen van een verklaring waaruit blijkt dat de voorgenomen erkenning geen schijnerkenning betreft. Voor het onderzoek dat de BRP-ambtenaar of de ABS moet uitvoeren naar mogelijke schijnerkenning, kan wel zo'n verklaring gevraagd worden. Hierin staat dan dat de erkenning niet is gedaan of verzocht met het enkele oogmerk om verblijfsrecht in Nederland of de Nederlandse nationaliteit te krijgen.

Toelichting

Het advies is om de verklaring in geval van een mogelijke schijnerkenning af te laten leggen.

De verklaring hoeft niet te worden afgelegd als:

- de erkenning meer dan 10 jaar geleden is gedaan, of
- de moeder dan wel de (beoogd) erkenner een verblijfsrecht in Nederland heeft dat naar zijn aard van tijdelijke duur is (zie:Schema verblijfsrecht dat naar zijn aard van tijdelijke duur is).

  Toelichting

Erkenning vindt plaats in Nederland - archiveren verklaring
Als de erkenning in Nederland plaatsvindt wordt de verklaring bewaard in het brondocumentenarchief. Bewaar hem niet als bijlage bij de erkenningsakte, want deze wordt na 18 maanden vernietigd.

Erkenning heeft plaatsgevonden buiten Nederland - archiveren verklaring
Heeft de erkenning plaatsgevonden buiten Nederland dan kan de verklaring worden gearchiveerd in het brondocumentenarchief. De verklaring mag maximaal 12 jaar bewaard blijven, net als de verklaring dat een voorgenomen huwelijk geen schijnhuwelijk is.

^Terug naar boven

---

4 Vervolgstappen

Als er meerdere indicaties met betrekking tot een schijnerkenning zijn kan/kunnen betrokkene(n) gehoord worden. Dit horen gebeurt met een collega en wordt schriftelijk vastgelegd. Leg uit dat de vragen gesteld worden om twijfel weg te nemen en om te zien of er een band bestaat tussen erkenner/moeder/kind;

- de vragenlijst van de procedure schijnhuwelijk kan gebruikt worden;
- pas de vragen aan aan de specifieke situatie;
- ga zoveel mogelijk in op details;
- is de erkenner op de hoogte is van essentiële zaken uit het leven van het kind (crèche of school, naam kinderarts, inentingen, kledingmaat en algemene ontwikkeling? Wat betaalt hij voor het kind? Is dat aantoonbaar? Is het kind het biologische kind van de erkenner? Zo ja, kan dit worden aangetoond met DNA-bewijs of is het aannemelijk uit de omstandigheden? (bijvoorbeeld: de erkenner woonde samen met de moeder ten tijde van de verwekking);
- Wijs de erkenner op de gevolgen van de erkenning en de (financiële) verantwoordelijkheden jegens het kind (totdat deze 21 is). Wijs hem erop dat de

vrouw hem kan aanspreken voor wat betreft de kosten van de opvoeding en zorg van het kind;
- Bij twijfel kan de erkenner ook worden gevraagd om te bewijzen dat hij een relatie met de moeder heeft (foto's, treinkaartjes, et cetera).

Shoppen voorkomen

Erkennen mag bij elke ABS in Nederland. Als een burger niet in de woongemeente erkent, vraag hem dan waarom dit niet gebeurt. Stel in ieder geval de woongemeente op de hoogte. Stel ook het informatieknooppunt van de IND op de hoogte: IKP@ind.nl . Dat beperkt de mogelijkheden om te "shoppen."